

فلاصه نکات درس پنجم جامعه شناسی یازدهم

کرد آورنده: آیدرا علی بخشی

رتبه ی ۲۹ کنگور علوم انسانی، دانشجوی رشته روان شناسی دانشگاه تهران

کاربرد **تمثیل** در علوم اجتماعی: شناسایی و معرفی پیچیدگی ها و ظرافت های زندگی فرهنگی و اجتماعی. مثلا: در صورت تشبیه فرهنگ به انسان، عقاید و ارزش ها، روح انسان هستند و نماد و هنجار ها جسم.

مای دارس

عقاید و ارزش ها در پاسخ به پرسش های اساسی جلوه گر میشوند، مثل پرسش های هستی شناسانه، انسان شناسانه یا معرفت شناسانه.

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

سکولاریسم چیست؟

سکولاریسم پاسخ فرهنگ غرب به پرسش هستی شناسانه بشر است. رویکرد سکولاریسم در معنی جهت گیری دنیوی و صرفاً این جهانی به هستی است.

ویژگی های سکولاریسم:

- معطوف بودن تمام ظرفیت های آدمی به آرمان های دنیوی
- به فراموشی سپرده شدن ابعاد معنوی وجود انسان
- در خدمت قرار گرفتن ابعاد معنوی وجود انسان به صورت گزینشی

باور سکولار در فرهنگ غرب: } ۱: سکولاریسم آشکار: باورها و فلسفه هایی که آشکارا ابعاد غیر مادی را انکار می کنند.
} ۲: سکولاریسم پنهان: به شکل گزینشی ابعاد غیر مادی را مورد استفاده قرار می دهند.

رویکرد گزینشی به ابعاد غیرمادی و معنوی جهان باعث رشد برخی نهضت های جدید دینی شده که به آن "پروتستانتیسم" می گویند.

www.my-dars.ir

اومانیسم چیست؟

اومانیسم مهمترین ویژگی انسان شناختی فرهنگ معاصر غرب و به معنای اصالت انسان دنیوی و این جهانی است.

اومانیسم از نتایج منطقی **سکولاریسم** است.

انسان چه هنگامی به خلافت و کرامت دست می یابد؟
هنگامی که به ابعاد مادی خود محدود نشود و هر چه می تواند به خدا نزدیک شود.

اگر انسان به ابعاد مادی خود محدود شود، چه اتفاقی می افتد؟
گمراه می شود و حیاتی حیوانی با پست تر خواهد داشت.

هنر قرون وسطی بر بعد **معنوی و آسمانی** انسان تاکید داشت و نقاشان چهره انسان های اسوه را در حاله ای از قداست ترسیم می کردند.

هنر مدرن بر بعد **جسمانی و زیبایی های بدنی** تمرکز دارد.

ادبیات مدرن حالات روانی آدمیان را در زندگی روزمره و این جهانی منعکس میکند و به همین دلیل بسیار مهم است.

حقوق انسان در فرهنگ دینی مبنی بر **فطرت الهی** انسان است.

حقوق بشر بر مبنای اندیشه اومانیستی بر اساس **خواستنه ها و عادات انسان** است.

www.my-dars.ir

کاربرد روشنگری: معرفی راه شناخت حقیقت و موانع آن

معانی روشنگری: } ۱: معنای عام: پدیده ای مدرن نیست. انبیای الهی برای روشنگری در این معنی ارسال شدند.
۲: معنای خاص: معرفت شناسی پذیرفته شده در فرهنگ غرب و همراه با سکولاریسم و اومانیسم.

روش های شناخت حقیقت در فرهنگ دینی اسلام: عقل، وحی و تجربه.

روشنگری عام اگر با هستی شناسی و انسان شناسی دینی همراه باشد، تفسیری دینی از انسان و جهان ارائه می کند.

روشنگری در سده های هفدهم و هجدهم: عقل گرایانه

در این سده ها چون وحی را نمی پذیرفت و شناخت عقلی داشت، به **دئیسم** منجر شد.

دئیسم یعنی: اعتقاد به خدایی که هیچ برنامه ای برای هدایت و سعادت بشر ندارد.

روشنگری در سده های نوزده و بیست: حس گرایانه

در این سده ها نوعی **علم تجربی سکولار** شکل گرفت که توان داوری ارزش و آرمان ها را نداشت.

از پایان قرن بیستم: ایجاد بحران معرفت شناختی

در این سده ها امکان تشخیص درست یا غلط بودن باورها و خوب یا بد بودن هنجارها و رفتارها وجود ندارد.

www.my-dars.ir